

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. Expediuntur rationes negativæ sententiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

oriente, præcipue cum per nos, non tantum de-
tur extrinseca possibilitas, sed & intrinseca, con-
sequenter in casu suppositionis, posset esse possi-
bilis extrinseca penes causam, cum impossibi-
litate intrinseca, à parte effectus.

INSTABIS ex eodem. Repugnante musca,
repugnat Deus, quod ipsum probatur, quia hoc
nihil est aliud, quam repugnare Deum, repu-
gnante Deo. Quod ipsum probatur. Possibili-
tas muscæ, & existentia Dei, sunt idem realiter,
ac proinde repugnantia utriusvis, & utriusque
est eadem à parte rei.

RESPONDETUR. Negando possibilitatem mu-
scæ intrinsecam, esse idem cum existentia Dei,
licet sit idem cum existentia Dei, possibilitas ex-
trinseca, secundum id, quod dicit in recto ac-
cepta.

Punctum Difficultatis 2.

Expenduntur Rationes negative Sententiæ.

OBJICIT I. Rec. Suar, tr. 2. Phys. disp. 5. §. 4.
Relatum transcendentaliter, dependet
essentialiter à suo termino. Omnipotentia non
pendet essentialiter à possibilibus, Ergo nec ad
illa refertur transcendentaliter, nec cum illis
connequitur essentialiter. Minor Probatur, quia
videtur indecens dicere; quod omnipotentia
divina, quæ est Deus, sit dependens à possibi-
litate formicæ.

RESPONSUM est aliàs, quod omnipotentia Di-
vina, sit dependens à formica, non dependentia
causalitatis, sed dependentia termini.

INSTAT. Etiam si omnia essent impossibilia, ad-
huc Deus potens esset producere ea, quæ non
implicant contradictionem. Quod ipsum pro-
batur: quia Immensitas Divina eadem manet,
etiam si de medio tollerentur omnes creatu-
ræ, idque ideo, quia nulla creatura dari posset,
cui illa non coëxisteret. Tum quia etiam scien-
tia Divina eadem esset, licet ea, quæ de facto
sunt futura, non essent futura. Ergo etiam & o-
mnipotentia eadem maneret, siue sint, siue non
sint possibilia. Et sicut ille, qui rotat gladium, li-
cet nihil feriat, ferire tamen aptus est; ita omni-
potentia in vacuo impossibilium constituta, li-
cet non producat, producere tamen apta esset.
Habet similem Instantiam Oviedo de Potestate
Sacerdotis ad absolvendum Turcam.

RESPONDETUR. Cum productione actuali
possibilium, non est connexio essentialis omni-
potentiæ, quia hæc dependet à Voluntate Dei
libera, ita & immensitas Divina, dicens coëxi-
stentiam actualem cum creaturis & scientia
visionis, & futurorum, non dicit essentialem
connexionem idque ideo: quia utraque pendet
à voluntate Dei libera; Esse autem omnipoten-
tem respectu possibilium, seu esse connexum
cum possibilibus, non pendet à Voluntate Dei

libera. Impossibili tamen omnino nego pos-
sibilem fore immensitatem. Nego item illum
actum rotandi gladii, esse aptum ferire, si impli-
cet, quod feriri possit.

OBJICIT II. Idem. Ut sit aliquod relatum
transcendens, debet ordinari per se primo ad al-
liud, ut patet in Actibus & potentiis. Sed omni-
potentia non ordinatur primario ad creaturas.
Tum quia omnipotentia est ipse Deus: Tum
quia, si sumatur omnipotentia absolute, prout
est Virtus producendi, & sic prior est omni crea-
tura possibili: Si autem sumatur respectivè, quo-
ad terminationem extrinsecam, sic prior est cre-
aturis, & hic Secundarius conceptus non est de
primaria ratione omnipotentia. Ergo omni-
potentia primario, non ordinatur ad creaturas.

RESPONDETUR. Qui tenent cum Smiglecio
Relationes Transcendentales, non esse de pri-
mo essentiali conceptu, absolutorum, negabunt
Majorem. Independentem ab hoc principio ne-
gatur Minor. Hinc dico ulterius, omnipotentia,
inadequate secundum id, quod dicit in recto ac-
ceptam, dicere ipsum Deum. Et sic accepta non
ordinatur primario ad creaturas, accepta adæ-
quate formaliter, dicit ipsum Deum, prout est
virtus producendi; & sic, nego primario non or-
dinari ad creaturas, tanquam ad terminum: est
enim potestas, ad sibi subdita possibilia.

Addo Deum non posse ordinari ad aliud, tan-
quam ad finem se perficientem, ordinari tamen
potest ad aliud tanquam ad terminum se indi-
gentem, à se perfectibilem.

Quod addit, esse creaturis posteriorem omni-
potentiam respectivè acceptam, explicari debu-
isset: quid sit illam respectivè accipi, respectivi-
tate de qua hic. Nec obest, quod sub aliqua for-
malitate concipiatur posterior creaturis: quia
id, quod in aliqua consideratione posterius est a-
lio, potest sub diverso respectu esse prius, per
multos. Sic in sententia, tenentium operationes
esse objectum Logicæ, in quantum fiunt à Logi-
ca, sunt posteriores Logicæ, priores autem, in
quantum illam specificant. Rursus effectus, in
quantum est Terminus Relationis Causæ, ante-
cedit Relationem Causæ, in quantum autem ef-
fectus est, posterior est causæ.

OBJICIT III. Idem. Relatum transcendens
non est magis necessarium, quam ejus terminus,
siquidem hoc sublato tollitur ipsum relatum
transcendens. Sed omnipotentia, cum sit ipse
Deus, est magis necessaria, quam ens creatum.
Hinc Ansel. in Monit. dicit: Omne quod per al-
liud est, minus est eo, quod per se.

RESPONDETUR. In ratione referibilis, rela-
tum, & terminus, non magis sunt ad invicem ne-
cessaria: quia relationis est, tantum referre, in-
dependentem à majori, vel minori necessitate re-
feribilium. In aliis tamen rationibus, relatum
potest infinite superare necessitatem essendi,
quæ posset competere termino.

OBJECIT IV. Oviedo, & supponit, quod esse possibile, non sit esse physicum, in rerum natura existens, & dum effectus possibilis non existit, æque non est, ac chimæra. Quæ suppositio in hoc sensu concedi posset, quod scilicet & chimæra, & possibile, quæ tale, actu non existant. Admissa hac suppositione, sic procedit Argumentum. Nullo genere dependentiæ, intellectus meus potest dependere ab intellectione possibili, quam nunquam eliceret, nec eliciturus est, ob defectum speciei. Ergo frustra hæc connexio inter causam & effectum possibilem fingitur. Antecedens probatur. Quia si esset aliquod genus dependentiæ, esset dependentia tanquam ab effectu, & termino. Sed hæc dependentia est nulla. Quod ipsum probatur, quia ab eo quod neque est, neque existiturum est, quomodo virtus causæ physica, physicè dependere potest.

RESPONDERET communis sententia: Quod Virtus physica, physicè in ratione termini, dependere possit à termino, licet in statu solius possibilitatis sit Terminus, quod non impugnat, nisi sola interrogatione Oviedo. Hoc ut explicetur.

ADVERTENDUM est, quod Causa physica, ab eo, quod physicè non est, non possit physicè dependere dependentia causalitatis: Nam prius est existere, postea causare; ab eo tamen, quod non est, potest causa dependere physicè, dependentia termini. Illustratur hoc instantia petita ex doctrina ipsius Oviedo, censet ille, quod respectus transcendentalis, possit esse ad terminum non possibilem, & sic potentia cognoscitiva, habet respectum etiam ad chimæras cognoscibiles, qui respectus revera est dependens ab hircocervo, tanquam à termino: omnis enim relatio dependet à termino. Ergo ad hoc, ut aliquid pendeat ab aliquo, tanquam à termino, non est necessarium existere physicè; & Ratio est, quia dependentia, quæ est à termino, non est dependentia, quæ influat esse in rem dependentem, sed est sola dependentia ordinis, quæ potest esse, ad rem non existentem. Rursus censet Oviedo omnipotentiam ordinari ad omne possibile, & impossibile, si non implicet. Rogo si non ordinaretur ad ista sive possible, sive impossible, si non implicarent, essetne omnipotentia? si non esset. Ergo ab eo, quod non est, potest aliquid pendere, ita, ut illo sublato, non sit. Si autem esset adhuc tunc omnipotentia. *Contra dicitur*: quia & esset ut tu dicis, & non esset: quia omnipotentia extenditur ad aliud ponendum extra Deum, non enim pro termino, Omnipotentia importat Deitatem, & tamen tunc non extenderetur ad aliud, extra Deum ponendum: quia nec supponuntur possible, nec impossible, si non implicarent ponenda, sed se haberet tunc omnipotentia, sicut oculus ad sonum, ad quid ergo se extenderet illa omnipotentia. Denique censet Oviedo connexionem esse essentialem effectuum possibilem cum

causa, & si causa esset impossibilis, etiam effectus foret impossibilis; rogo quomodo id, quod non est, connecti potest cum eo quod est? quomodo illud quod non est, pendere potest ab eo, quod est? & quod responsum fuerit, probabit simul non obesse effectui ut quamvis non sit, pendeat ab illo tanquam à termino omnipotentia.

QUÆRES. *Quid sit hoc pendere ab alio tanquam termino?* Dico: Est habere tale prædicatum, definitivum sui, quod prædicatum importet aliud à se, non sistendo in se, sed procedendo ad connotationem alius à se, & illud aliud, dicimus esse terminum, effectum, connotatum necessarium &c. Quomodo autem hæc dependentia sit physica, infra explicabitur. Quod autem talis dependentia possit esse etiam ab eo, quod non est, illustratur instantiis.

I. INSTANTIA est. Veritas cognitionum pendet ab objecto, quod non est. Ergo potest esse dependentia ab eo, quod non est.

RESPONDERET Oviedo. Veritatem componi ex actu, & ex objecto tanquam partibus, & sic deficienti objecto defecturam veritatem.

CONTRA est. Quia non quærimus, quare deficienti objecto deficiat Veritas: sed quare deficienti eo, quod cæteroqui non est, deficiat veritas; & si deficit, deficienti eo, quod non est, bene pendere potest aliquid ab eo, quod non est, & si id, quod non est, potest componere aliquid tanquam pars, multo magis ab eo, quod non est, potest aliquid pendere, tanquam termino.

Quod autem dicit Oviedo: Veritatem esse totum quoddam morale, adeoque posse constitui per id, quod non est, id etiam non satisfacit. Nam licet in sententia componente veritatem, ex actu & objecto, tanquam partibus, Veritas, sit totum morale: tamen hæc sententia non est admitenda, secundum dicta in Logica, & etiam si vera esset, restat illi solvendum: Cur non etiam actus Dei verus componatur ex objecto & cognitione Divina? quod si componitur, sic formabitur argumentum. Actus Dei verus, quamvis in sua entitate non constituatur objecto, quod supponitur esse creatum, tamen in quantum est totum quoddam morale, componitur, adeoque pendet ab eo, quod non est. Ergo & omnipotentia, quamvis in quantum est causa, non constituatur creaturis possibilibus, tamen in quantum est totum quoddam morale, componetur ex Omnipotentia, & Creaturis possibilibus, adeoque pendebit ab illis: Nam ad constituendum totum morale, non requiritur, ut utrumque sit pars, sed potest esse, utrumque totum, ut est unum morale totum, duo amici, potest esse unum tanquam terminabile, & aliud, tanquam terminativum. Denique totum istud morale, vel dependet ab eo, quod non est, vel non dependet: Si non dependet. Ergo illud aliud, non est pars illius: Si dependet, Ergo ab eo, quod non est, potest esse dependentia.

SECUN-

SECUNDA Instantia. Actus fidei respicit plura objecta, quæ non sunt, sed fuerunt, vel erunt, vel essent. Ergo potest esse dependentia ab eo, quod non est. Quod autem dicit Oviedo, Actum fidei, esse connexum, cum cognitione Dei actuali, quam habet de objecto, hoc non satisfacit. Tum quia Actus, quo ego credo futurum AntiChristum non habet pro termino cognitionis, & objecto, Divinæ cognitionis entitatem, sed entitatem AntiChristi, quæ non est. Tum quia ipse actus Dei, quem habet de AntiChristo dependet, non à se ipso, sed ab ipsa entitate AntiChristi. Tum quia omnis actus fidei, innititur revelationi, quæ jam præterit, ab eaque pendet, licet jam non existente. Nam quod dicit Oviedo esse indecens, ut Deus concurrat, tanquam Auctor supernaturalis, ad actum fidei, qui non sit intrinsicè verus, hoc difficultatem non attingit: Nam non querimus de hoc, quare actus fidei non possit esse falsus, sed quare inniti potest revelationi, quæ de facto non est, sed fuit. Commodius dixisset, actum fidei pendere à revelatione, quæ non est quidem actu, est tamen in aliquo sui: nempe in apprehensione fidelis, quam habet de illa revelatione, sibi ab Ecclesia applicata. Sed neque per hoc difficultatem solvisset. Nam illa ipsa apprehensio & applicatio, pendet ab eo, quod non est, hoc est revelatione præterita.

Obijcit V. idem. Causa non dependet ab existentia effectus. Ergo nec ab ejus possibilitate: Nam existentia actualis, & possibilis, est eadem.

RESPONDETUR Imprimis: Hoc argumentum multum probare: quia probaret possibilitatem, æquè pendere à voluntate Dei libera, ac existentiam actualem, cum possibilis & actualis existentia, sint idem. Deinde disparitas est, quia quamvis effectus existens & possibilis, hoc sensu sint idem: quia non aliud existit, quam quod erat possibile, non eodem tamen modo se habent: Nam existentia possibilis non pendet à voluntate Dei libera; non enim Deo est liberum, ut homo sit animal rationale, pendet existentia actualis à libertate Dei, existentia actualis est contingens, non est contingens possibilis; hinc à possibilitate, seu existentia possibili, penderet causa, non penderet ab existentia actuali. Et quamvis effectus, idem sit realiter existens & possibilis, quia tamen existenti competit contingentia, non competit possibili, hinc quamvis causa, non necatur necessariò, cum contingenti effectui, necatur cum possibili. Deinde cum Deus necessariò sit omnipotens, & non pendeat hoc à libertate Dei, ut sit omnipotens; & ex altera parte, cum prædicatum hoc omnipotentis, sit relativum, debet etiam habere terminum necessarium, qui est possibilis, & non actualis existentia. Dixi quod debeat habere terminum necessarium: aliàs si non haberet termi-

num necessarium, sicut terminus si non esset necessarius, posset esse, & non esse; ita & relativum illud prædicatum, puta omnipotentia, quod sine termino non posset esse, similiter secundum conditionem termini, posset esse, & non esse. Breviter loquendo: quia hoc prædicatum omnipotentia, non est tale, quod posset adesse & abesse à Deo, hinc ad id quod poterat esse & non esse referri non potest, sed debet referri ad possibile, quod non nisi determinatè possibile est.

Deinde negatur Antecedens, vel distinguitur. Quod causa in actu primo spectata, non pendeat ab existentia effectus, pendeat causa in actu secundo, cum enim causa in actu primo spectata, non sit correspondens existens effectus, sed potens existere, hinc ad effectum existentem, non refertur causa in actu primo spectata, è converso, quia causa, secundum posse suum causare, est proportionatus effectus possibilis, ideò ad illam referretur causa. Addo committi hinc fallaciam accidentis, quia prædicatum quod convenit existenti effectui, transfertur ad possibilem effectum, transfertur inquam, non in quantum idem sunt, sed in quantum hoc prædicatum convenit existenti effectui, prout distinguitur, à se, possibili.

Obijcit VI. Idem. Non implicat Virtus, quæ impossibili existente effectui subsistat. Ergo necessariam connexionem non dicit cum effectui possibili.

RESPONDETUR. Negando Antecedens, de quo etiam infra.

Obijcit VII. Si daretur connexio prædicta, sublata possibilitate unius entis tolleretur omnipotentia: hoc autem est absurdum: quia si sublata possibilitate unius entis, tolleretur omnipotentia, non esset summè perfecta, hoc autem est absurdum. Seq. probatur. Si concipiatur in Deo omnipotentia talis naturæ, quæ sublati etiam omnibus possibilibus daret, adeoque sit inconnexa, perfectior erit omnipotentia, quæ est connexa, & quæ sublati possibilibus tollitur. Ergo connexa Omnipotentia non est summè perfecta. Antecedens probatur: quia Omnipotentia connexa, & Omnipotentia non connexa, essent pares in continentia effectuum, seu in virtute causandi, & præter hoc, Omnipotentia non connexa, subsisteret impossibilibus effectibus, non subsisteret connexa. Ergo esset perfectior non connexa, præ omnipotentia connexa.

RESPONDETUR. Hoc quod implicat non est perfectius, eò quod non implicat. Porro omnipotentia non connexa implicat, quod ipsum probatur. Implicat relativum, vel si vis dicere ordinatum ad aliud, sine illo alio; aliàs esset ordinatum ad nihil, consequenterque non ordinatum, sed Omnipotentia est quid relativum, ut dictum supra, vel saltem ordinatum ad aliud, non est enim causativa sui ipsius, sed aliàs à se. Si autem omnipotentia est quid relativum, & habens

terminum, terminus ille, non essent creaturæ actu existentes, ut supponitur. Ergo essent creaturæ possibiles, quæ enim alia.

RESPONDEBIS. Omnipotentiam referri ad omne possibile, & impossibile si non implicet.

CONTRA est. Tum quia Inferam. E. illa Omnipotentia, & est connexa, & non est connexa; non est connexa ut supponitur, est autem connexa: quia respicit omne possibile, vel impossibile si non implicet. Quod ipsum debes asserere, ne concedas relativum sine termino. Tum quia Purificationis conditionis, destruit conditionatum statum, consequenter valebit hæc argumentatio conditionata Omnipotentia respicit possibilia & impossibilia, si non implicet: sed implicat impossibilia. Ergo illa non respicit. Tum quia retorqueri potest Argumentum quod scilicet etiam, non connexa nisi conditionate Omnipotentia non sit perfectissima: quia saltem ne sit relativum sine termino, deberet auferri, ablato conditionato illo termino.

INSTAT idem. Omnipotentia connexa, si hodie hirco-cervus non implicaret, non posset producere hirco-cervum. Omnipotentia non connexa posset. Ergo perfectior est omnipotentia non connexa, præ connexa.

RESPONDETUR. Nullam dari Omnipotentiam, implicareque non connexam; adeoque & fore perfectiorem, & non fore. Et sicut si non ens posset existere, non hoc ipso existentia, quæ extendi posset etiam ad non ens, esset perfectissima existentia; sic nec esset perfectissima omnipotentia extensa ad chimæras. Ad salvandam autem perfectissimam formalitatem omnipotentia, non esse necesse ponere actualement potentiam ad objectum, quod est chimæra conditione affectum, si non implicaret; Sed sufficit, quod haberet hanc potentiam, si non implicaret; conditionem, etiam ipsi potentia apponendo.

Punctum Difficultatis 2.

Deciditur de Difficultate.

PRÆMITTO I. *Ut creatura ex possibili impossibilis, & ex impossibili possibilis reddatur, implicat contradictionem.*

RATIO. Quia implicat idem esse, & non esse. Ergo etiam implicabit, idem esse possibile, & non possibile seu impossibile, & e converso. Quod si implicat, ut ex possibili reddatur aliquid impossibile. Hinc

PRÆMITTO II. *In presenti Questione, non aliud discuri, quam casu dato, quem format intentio, si ex possibili redderetur aliquid impossibile, an posset adhuc concipi causa cum iisdem predicatis, vel*

non; an verò variato modo, habendi se essentialiter effectum, variaretur modus habendi se causarum.

Porrò affirmativa sententia, quando dicit esse connexionem inter causam & effectus possibiles, adeoque modum habendi sese causarum, alligatum esse modo essentiali, habendi sese effectum, non agnoscit aliquam connexionem physicam in isto sensu: quasi sit connexio illa in se præcisè terminans productionem aliquam, vel quasi sit quid distinctum Physicè ab ipsis entibus; sed agnoscit connexionem Physicam, hoc est, nemine cogitante.

PRÆMITTO III. *Cum tota questio inmixta sit suppositioni impossibili, ad ostendendum impossibile esse, ut causa maneat, si effectus reddatur impossibilis, ad ostendendum inquam, hoc impossibile, non potest assumi tanquam una pars contradictionis, quod scilicet defacto esset possibilis, vel causa vel effectus, sed deberet censei esse falsa, consequenter aliunde erit deducenda tunc, impossibilitas causæ.*

DICENDUM est I. *Impossibili omni effectui, causam tam creatam, quam incretam specificativè acceptam, non reddi formaliter impossibilem.*

PROBATUR I. Quia causa specificativè accepta, non dicit ordinem transcendentalem ad effectus, sed dicit esse quoddam absolutum, per hocque statuitur in esse specificativè sumptæ. Ergo ita accepta nihil perderet, casu quo effectus impossibiles redderentur. Ergo neque ipsa illa entitas redderetur formaliter impossibilis: hoc enim fit perditione nonnisi prædicati necessarii.

PROBATUR II. Quorum entitates non sunt idem formaliter, si uni entitati competat non esse formaliter, non sequitur alteri entitati competere, non esse etiam formaliter. Sed causa specificativè accepta, & effectus possibiles, non sunt idem formaliter. Ergo competente impossibilitate, seu competente non esse formaliter, effectibus possibilibus, non sequetur, causæ competere, non esse formaliter.

Major probatur. Non esse formaliter, fit per negationem esse formaliter. Sed negatio unius esse formaliter, non est negatio alius esse formaliter. Ergo neque non esse unius formaliter, est non esse alius formaliter. Et sicut esse unius formaliter, non est esse alius formaliter, ita neque negatio unius esse formaliter, est negatio alius esse formaliter. Sic v.g. esse formaliter animalis, est esse formaliter vivens sensitivum. Dei autem esse formaliter, est, v.g. esse ens à se formaliter, & negatio formaliter viventis sensitivi, non est negatio formaliter entis à se.

PROBATUR III. Mala est Consequentia: Hirco-cervus est formaliter impossibilis. Ergo & animal rationale est formaliter impossibile. Ergo etiam mala est ista Consequentia: Animal sensitivum est formaliter impossibile. Ergo & ens à se, est formaliter impossibile. Ergo ulterius